

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА»**

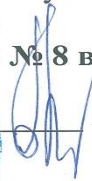
ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ДВНЗ «Київський національний
економічний університет імені Вадима
Гетьмана»

Протокол № 8 від 25.02.2016 р.

Ректор

 А. Ф. Павленко

ПРОГРАМА

**вступного фахового випробування
на рівень вищої освіти "бакалавр"
з спеціальності 051 «Економіка»,
спеціалізації - Соціально-економічна статистика
на базі здобутого освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший
спеціаліст»**

КИЇВ 2016

Укладачі: Манцуров І.Г., професор кафедри статистики, доктор екон. наук
Бараник З.П., професор кафедри статистики, доктор екон. наук
Ващаєв С.С., доцент кафедри статистики, канд. екон. наук

ЗМІСТ

	Стор.
ВСТУП	4
МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ СТАТИСТИЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ МАСОВИХ СУСПІЛЬНИХ ЯВИЩ І ПРОЦЕСІВ	5
МОДУЛЬ 2. МЕТОДОЛОГІЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАТИСТИЧНОГО АНАЛІЗУ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ЯВИЩ	5
2.1. Методологія та організація збирання статистичної інформації	5
2.2. Зведення та групування статистичних даних.....	6
МОДУЛЬ 3. СТАТИСТИЧНИЙ АНАЛІЗ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ЯВИЩ І ПРОЦЕСІВ	6
3.1. Аналіз структури та структурних зрушень	6
3.2. Аналіз закономірностей розподілу	6
3.3. Аналіз взаємозв'язків соціально-економічних явищ і процесів	7
3.4. Методологія статистичного аналізу визначення тенденцій розвитку соціально-економічних явищ.....	7
СТРУКТУРА ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТА	8
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПИСЬМОВИХ ВІДПОВІДЕЙ НА ІСПИТІ.....	9
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.....	10

ВСТУП

Мета іспиту — формування контингенту студентів, найбільш здібних до успішного опанування інноваційних знань, функцій та вмінь, якими повинен володіти бакалавр за спеціальністю 6.030506 “Прикладна статистика” за напрямом “Економіка і підприємництво”.

Вимоги до здібностей і підготовленості абітурієнтів. Для успішного засвоєння освітньо-професійної програми бакалавра абітурієнти повинні мати освіту рівня "Молодший спеціаліст" за однойменною спеціальністю та здібності до оволодіння знаннями, уміннями і навичками в галузі природничо-наукових, загальноекономічних та конкретно-економічних наук. Обов’язковою умовою є вільне володіння державною мовою.

Характеристика змісту програми. Програма іспиту має синтетичний характер і інтегрує знання відповідно до напрямів професійної діяльності молодшого спеціаліста зі спеціальності “Прикладна статистика” для виконання аналітичних, планових, контрольних функцій.

Порядок проведення іспиту визначається Положенням про приймальну комісію ДВНЗ "КНЕУ імені Вадима Гетьмана".

ПРОГРАМА

МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ СТАТИСТИЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ МАСОВИХ СУСПІЛЬНИХ ЯВИЩ І ПРОЦЕСІВ

Предмет і метод статистики. Основні теоретичні принципи і методології статистичного аналізу. Сутність та етапи прикладного статистичного аналізу. Послідовність використання статистичних методів.

Сутність та основні принципи побудови статистичних показників. Класифікація статистичних показників. Системи статистичних показників – основні принципи формування. Комплексне використання абсолютних, відносних та середніх величин в якісному та кількісному аналізі масових явищ і процесів.

Система статистичних показників аналізу діяльності промислового підприємства. Система статистичних показників аналізу діяльності сільськогосподарського підприємства. Система статистичних показників аналізу ринку товарів та послуг.

МОДУЛЬ 2. МЕТОДОЛОГІЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАТИСТИЧНОГО АНАЛІЗУ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ЯВИЩ

2.1. Методологія та організація збирання статистичної інформації

Сутність та завдання статистичної інформації на сучасному етапі розвитку економіки.

Програмно-методологічні та організаційні питання статистичного спостереження. Сутність, джерела та організаційні форми статистичного спостереження. Статистична звітність. Загальний табель форм державних спостережень. Основні форми статистичної звітності статистики промислового підприємства. Основні форми статистичної звітності сільського та рибного господарства. Основні форми статистичної звітності внутрішньої торгівлі та товарних ринків. Спеціально організовані статистичні спостереження (переписи, вибіркові обстеження, моніторинг).

План статистичного спостереження. Програмно-методичні питання плану: об'єкт та одиниця спостереження, одиниця обліку. Програма спостереження.

План статистичного спостереження. Об'єкт та одиниця спостереження, одиниця обліку. Програма спостереження. Види спостережень за часом реєстрації та ступенем охоплення сукупності. Способи спостереження, помилки спостереження і контроль вірогідності даних. Методи перевірки і забезпечення достовірності, ймовірності, актуальності та своєчасності статистичної інформації.

Організація статистики в Україні. Міжнародні статистичні організації.

2.2. Зведення та групування статистичних даних

Завдання статистичного зведення, класифікації і групування. Функції структурних, типологічних та аналітичних групувань при статистичному дослідженні масових явищ і процесів. Статистичні таблиці і графіки – основні види і правила побудови.

Класифікації в статистиці, гармонізація їх з міжнародними стандартами. Система національних рахунків як основний міжнародний стандарт узагальнення. Національні статистичні класифікації та класифікатори. Класифікація видів економічної діяльності (КВЕД). Номенклатура продукції промисловості. Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності. Класифікація послуг зовнішньоекономічної діяльності. Єдиний Держаний реєстр підприємств та організацій України (ЄДРПОУ).

Зведення статистичної інформації за ступенем централізації даних.

МОДУЛЬ 3. СТАТИСТИЧНИЙ АНАЛІЗ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ЯВИЩ І ПРОЦЕСІВ

3.1. Аналіз структури та структурних зрушень

Структура об'єктів статистичного аналізу та форми її відображення: структура суб'єктів ЄДРПОУ за формами власності, видами діяльності, регіонами: товарна структура випуску промислових та сільськогосподарських підприємств; товарна та географічна структура експорту/імпорту. Аналіз динаміки структури та оцінювання структурних зрушень у складі суб'єктів ЄДРПОУ, виробництві, розподілі та використанні матеріальних, фінансових і трудових ресурсів. Оцінювання структурних зрушень в регіональних розподілах.

3.2. Аналіз закономірностей розподілу

Ряди розподілу як інформаційна база аналізу закономірностей розподілу статистичної сукупності.

Варіація як властивість масових процесів. Вимірювання варіації на основі рядів розподілу.

Аналіз рівномірності розподілу. Оцінювання диференціації підприємств-суб'єктів господарювання за результатами виробництва, фінансовим станом; споживанням матеріалів, трудових та інших видів ресурсів; регіонів — за рівнем соціально-економічного розвитку, інвестиційною привабливістю, обсягами експорту/імпорту тощо. Методика статистичного аналізу пропорційності розподілу регіонів за соціальним та економічним розвитком.

3.3. Аналіз взаємозв'язків соціально-економічних явищ і процесів

Види взаємозв'язків між соціально-економічними явищами, факторні та результативні ознаки. Умови застосування методів аналізу взаємозв'язків. Непараметричні методи вимірювання стохастичних взаємозв'язків для якісних характеристик. Метод аналітичних групувань в аналізі кореляційного зв'язку. Методологічні засади регресійного аналізу. Перевірка істотності зв'язку. Методи рангової кореляції.

3.4. Методологія статистичного аналізу визначення тенденцій розвитку соціально-економічних явищ

Динамічний ряд – основа аналізу тенденцій розвитку. Методологічні принципи аналізу закономірностей динаміки соціально-економічних явищ. Система показників інтенсивності динаміки, їх взаємозв'язок. Тенденції розвитку соціально-економічних явищ, методи їх виявлення та екстраполяції. Екстраполяція тренду як метод прогнозування. Індексний аналіз в дослідженні масових соціально-економічних явищ і процесів. Класифікація індексів. Умови застосування індексного методу. Агрегатні, середньозважені та індекси середніх величин.

СТРУКТУРА ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТА

1. Поняття статистики як науки.
2. Типи шкал вимірювання.
3. Сутність спеціально організованих спостережень.
4. Статистичні групування та їх види.
5. Види рядів розподілу.
6. У поточному періоді на виробничі потреби було використано декілька видів палива:

Вид палива	Одиниці вимірювання	Обсяг використаного палива	Коефіцієнт переводу в умовне паливо
Вугілля	т	250	0,9
Мазут	т	180	1,4
Газ природний	тис. м ³	400	1,2

Визначити загальний обсяг спожитого підприємством палива в умовних одиницях.

7. За результатами складання іспиту студенти групи були розподілені наступним чином:

Екзаменаційний бал	2	3	4	5	Разом
Кількість студентів	5	12	5	1	23

Визначити середній екзаменаційний бал студентів. Вибір середньої величини обґрунтувати.

8. В таблиці представлено розподіл банків за депозитною ставкою:

Депозитка ставка, %	8-10	10-12	12-14	14-16
Кількість банків	2	10	20	8

Визначити моду. Зробити висновок.

9. Об'єкт статистики – це:

- а) процеси суспільного життя;
- б) суспільство;
- в) кількісна сторона якісно визначених масових явищ;
- г) явища.

10. Групування можна проводити за:

- а) однією ознакою;
- б) двома ознаками;
- в) трьома ознаками;
- г) чотирма ознаками.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПИСЬМОВИХ ВІДПОВІДЕЙ НА ІСПИТІ

Приймальна комісія оцінює письмові відповіді абітурієнта (на кожне завдання окремо) за такими критеріями:

10 балів — абітурієнт дав правильну й вичерпну відповідь на поставлене запитання, продемонстрував глибокі знання понятійного апарату і літературних джерел, уміння аргументувати своє ставлення до відповідних категорій, залежностей та явищ, навів приклади; правильно розв'язав задачу (ситуацію).

5 балів — абітурієнт загальною відповів на поставлене запитання, але не спромігся переконливо аргументувати свою відповідь, помилився у використанні понятійного апарату, показав задовільні знання літературних джерел. Припустився несуттєвої помилки у розв'язанні задачі (ситуації).

0 балів — абітурієнт дав неправильну або неповну відповідь на запитання, ухилився від аргументації, показав незадовільні знання понятійного апарату і спеціальної літератури чи взагалі нічого не відповів. Не розв'язав задачу (ситуацію).

УВАГА! У разі використання заборонених джерел абітурієнт на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку.

За підсумками вступного іспиту абітурієнт може набрати від 0 до 100 балів включно. Якщо вступник набрав менше 50 балів, то результат іспиту незадовільний.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Статистика: [навч. посіб.] / За загал. ред. А. М. Єріної, Р. М. Моторина. – К. : КНЕУ, 2002. – 448 с.
2. Економічна статистика : [навч. посіб.] / За наук. ред. Р. М. Моторина. – К. : КНЕУ, 2005. – 362 с.
3. Економічна статистика : [підручник у 2 ч.] – Ч.1 Макроекономічна статистика / І.Г. Манцуров, А.М. Єріна, О.К. Мазуренко та ін.; [за наук. ред. чл.-кор. НАНУ І.Г. Манцура] – К. : КНЕУ, 2013. – 325 с.
4. Економічна статистика : Практикум / Єріна А.М., Мазуренко О.К., Пальян З.О. – К. : «ЕксОб», 2002. – 232 с.
5. Єріна А.М., Пальян З.О. Теорія статистики: Практикум – 7-ме вид., стер. – К.: Знання, 2009. – 255 с.
6. Манцуров І.Г. Статистика економічного зростання та конкурентоспроможності країни: [монографія] – К. : КНЕУ, 2006. – 388с.
7. Рождественська Л.Г. Статистика ринку товарів і послуг : [навч. посіб.] – К. : КНЕУ, 2005. – 419 с.
8. Система національних рахунків: [навч. посіб.] / Герасименко С.С., Головка В.А., Нікітіна І.М. – К.: ІВЦ Держкомстату України, 2005. – 217 с.
9. Статистика: : [підручник] / За ред. С.С. Герасименко. – К.: КНЕУ, 2000.
10. Статистика: структурно-логічні схеми та задачі: [навч. посіб.] / За наук. ред. А.М. Єріної. – К.: КНЕУ, 2007.
11. Статистика ринків : підручник для вищ. навч. закл. / Манцуров І.Г., Бараник З.П., Головач А.В. та ін.; [за ред. д-ра ек. наук, проф. І.Г. Манцура] – К. : КНЕУ, 2009. – 544.
12. Статистика ринків : практикум / Манцуров І.Г., Бараник З.П., Головач А.В. та ін.; [за ред. д-ра ек. наук, проф. І.Г. Манцура] – К. : КНЕУ, 2010. – 498.